

Förslag till utformning av ny författning

Miljön är sårbar och när det gäller översynen av enskilda avlopp riskerar Sverige att halka efter, med negativ miljöpåverkan som följd. MRV föreslår förbättringar på en rad punkter, åtgärder som kan göra så att Sverige återtar sin position som världsledande. Bland förslagen finns ett kraftfullt regelverk för kretsloppshantering av fosfor, spår- och mätbara lösningar för enskilda avlopp och en certifiering av såväl serviceföretag som entreprenörer.

Ett regelverk ska vara teknikneutralt

En av Sveriges historiska framgångsfaktorer är att vi värnat en teknikneutral lagstiftning samt teknikneutrala regelverk för olika branscher.

Vattenrening i alla dess former är en global utmaning och Sverige har historiskt sett varit förskonat från översvämning, vattenbrist, förorenat grundvatten samt övergödda sjöar och vattendrag. Denna privilegierade position är nu hotad på grund av klimatförändringar och vår egen miljöpåverkan. Situationen är ytterst allvarlig och det krävs att Sverige förnyar sitt miljöregelverk så att vi får en långsiktigt uthållig förbättring av vattenkvaliteten. Avloppsvattenrening är i detta sammanhang ett kritiskt område.

Sverige har alla möjligheter att bli världsledande inom området decentraliserad vattenrening. Det skulle ge svenska fastighetsägare världens bästa produktutbud av högpresterande avloppsreningsanläggningar. Grundläggande för att nå det målet är att bejaka innovationsförmåga och företagsamhet. Med en teknikneutral och lättillämpad lagstiftning som över tid höjer miljöambitionen är detta möjligt att åstadkomma. MRV anser att den svenska inhemska miljön och marknaden behöver en lagstiftning som:

- Behåller och höjer miljökraven över tid
- Är teknikneutral för att främja framväxt av nya tekniska innovationer
- Är så enkel att regelverket blir tillämpningsbart för alla typer och storlekar av företag
- Balanserar konsumentintresset och företagartresset på bästa sätt

Med en lagstiftning som bygger på principerna ovan finns utmärkta förutsättningar för att uppnå följande:

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: Höjda miljökrav jämfört med dagens nivå görs stegvis i den takt miljön kräver och i en takt som inte skapar en överhettad marknad. En lagstiftning som ALDRIG sänker kraven men med tiden ökar kraven ger fastighetsägare incitament att ”så fort som möjligt” åtgärda ett fallerande avlopp innan kraven höjs ytterligare. Nya avlopp måste kunna verifieras och spåras vid eventuella utsläppssituationer som upptäckts. Ett nytt avlopp som över tid kan verifieras med avseende på funktion godkänns i minst 20 år för den tillståndsgivna kravnivån. Detta gäller även om kraven höjs för nya avlopp.

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: En teknikneutral lagstiftning kommer inte att begränsa innovationer från något teknikområde. Nya innovativa produkter godkänns så länge de är typgodkända, så länge de neutrala miljökraven uppfylls och går att verifiera över tid. Företagen i branschen kommer att konkurransutsättas men också vässas och på så sätt skapa svenska miljöföretag som levererar högpresterande, konkurrenskraftiga produkter. Den svenska marknaden blir en krävande hemmamarknad som föder och fostrar företag i varierande storlekar med innovativa miljöprodukter som adresserar ett enormt globalt behov.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: En lagstiftning med höga miljökrav som ger utrymme för en fri konkurrens kommer att ge kostnadseffektiva produkter för fastighetsägaren. Mätbara produkter ger fastighetsägaren en rättssäkerhet då anläggningen går att verifiera i motsats till dagens situation när trender och tyckande bestämmer livslängden på till exempel en infiltration. Icke-mätbara lösningar är också en av huvudanledningarna till dagens situation då en länge rådande åsikt varit att ”infiltrationer fungerar i 40 år”. Detta utan att anläggningen går att verifiera. Idag anses en infiltration ha en livslängd på två till femton år beroende på vilken ”tro” man väljer att ansluta sig till. Dagens forskning pekar på två till femton år, men det är fortfarande omöjligt att verifiera en specifik infiltration.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNINGEN: Myndighetens handläggning blir minimal jämfört med dagens situation. En avloppsansökan som inbegriper en typgodkänd och verifierbar anläggning godkänns utan en tung och resurskrävande godkännandeprocess. Ett effektivt myndighetsutövande för uppföljning av anläggningar kan till exempel baseras på regelbundna testrapporter som ska registreras i ett centralt register. Då krävs endast myndighetens insats på de anläggningar som får ”röd lampa” och således inte uppfyller kraven; jämför till exempel med självdeklaration eller bilbesiktning.

Kretsloppshantering av fosfor - en fortsatt prioritering

Fosfor är en ändlig resurs och bryts idag på ett fåtal platser i världen, vilket gör en framtida fosforbrist till en politiskt mycket känslig fråga. Fosforhushållning är ett effektivt sätt att minska behovet av fosforbrytning.

Den ”fosforskuld” som tidigare utsläpp har byggt upp i marker där tidigare fosforutsläpp lagrats och nu sakta lakas ur går inte att påverka i efterskott. Jordbrukets (minskande) fosforutsläpp i det här sammanhanget är att betrakta som ”nyttoutsläpp” då syftet med den fosfortillförseln är att understödja livsmedelsproduktionen. Avloppsvattnet däremot är högst möjligt att rena från fosfor och det kan svårigen klassas som ett ”nyttoutsläpp”.

Av den anledningen är fosforreningskrav viktiga för att minska fosforutsläppen. Samtidigt behöver den uppsamlade mängden fosfor kretsloppshanteras. Man bör betrakta avloppsslammet som en resurs som ska återvinnas på ett säkert sätt både storskaligt och småskaligt och utnyttja synergier dem emellan.

Ett regelverk för kretsloppshantering av fosfor ska precis som övrig myndighetskravställning vara teknikneutral, där alla goda fosforåtervinningsmekanismer som ger en ren produkt i andra änden bejakas. Idag finns exempelvis utmärkta möjligheter att utvinna ”ren” fosfor genom storskalig förbränning av slam från kommunala reningsverk. Till dessa förbränningsanläggningar bör även slam från kemikaliebaserade enskilda avlopp adderas och på så sätt utnyttja en storskalig återvinning. Idag finns även andra goda återvinningsmekanismer som ger en ren fosforåtervinning.

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: Från dagens situation då de allra flesta avloppsanläggningarna för enskilda avlopp infiltrerar ner fosfor i marken, vilket omöjliggör fosforåtervinning och bygger på den stora markbaserade fosforskulden finns en enorm potential till förbättrad fosforhushållning. Tekniken finns idag och används i andra länder.

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: Branschen har produkter redan idag som kan leverera ”råmaterial” både till en storskalig och innovativ småskalig fosforåtervinning.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: Inga.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNINGEN: Resurseffektiva återvinningssystem som levererar ren fosfor (och eventuellt andra kretsloppsämnen) behöver etableras.

Spårbara och mätbara lösningar är en förutsättning för en fungerande och hållbar åtgärdstakt, korrekt myndighetsutövning, trygghet för fastighetsägare och det är bästa lösningen för miljön.

Det finns nu möjlighet för Sverige att en gång för alla återupprätta förtroendet som ett föregångsland inom området enskilda avlopp. Under de senaste femton åren har stora delar av Europa förändrat sin syn på enskilda avlopp. Kravnivåerna på reduktion av näringsämnen varierar stort inom EU men generellt betraktat har en attitydförändring och medvetenhet om enskilda avlopps påverkan blivit allt tydligare.

Sedan 1960-talet har det i Sverige enligt lag varit förbjudet att enbart använda slamavskiljning och direktutsläpp. Idag 2017 pågår ett arbete med att fastställa nya lagar och regler som ska gälla i Sverige och nu finns det chans att visa framfötterna som miljönation. Grundförutsättningarna för ett långsiktigt arbete med att åtgärda de bristfälliga enskilda avloppen i Sverige är enligt MRV följande avseende teknik:

Definiera ett regelverk som kräver att tekniker och lösningar som installeras är spårbara och mätbara i framtiden. Undantag ska kunna ges men endast i de fall då miljöpåverkan från det enskilda avloppet kan definieras som försumbart, till exempel i Norrlands inland.

Med detta menas att det i regelverket tydligt ska framgå att en mätpunkt ska finnas oavsett teknisk lösning. Mätpunkten ger myndigheter och fastighetsägare en möjlighet till spårbarhet och vid behov påkallande av åtgärder för att till exempel komma till rätta med ett icke fungerande enskilt avlopp.

Detta enkla och självklara krav på en avloppsanläggning skulle få en effekt på teknikvalet för enskilda avlopp i Sverige. Infiltration som per definition är ett okontrollerbart diffust utsläpp av slamavskilt avloppsvatten till vårt grundvatten skulle med ett krav på mätbarhet och spårbarhet inte längre anses vara en lösning lämplig för att rena avloppsvatten. Något som i flera andra länder i Europa redan är fastslaget och tillämpat i lagstiftningen.

Med detta menas dock inte att infiltration till grundvattnet ska bli olagligt. Infiltration ska fortsatt vara tillåtet med den skillnaden att det avloppsvatten som ska ledas ned till vårt grundvatten redan är renat, och detta ska kunna kontrolleras, innan infiltration till grundvatten sker. Det kan tyckas märkligt att vi 2017 tillåter icke mätbara och spårbara tekniker för miljöfarliga verksamheter i Sverige, men sådan är dessvärre situationen och det kommer den att fortsätta var om vi följer den väg HaV i sitt förslag vill att Sverige ska gå, eftersom de förespråkar denna teknik som ”rening” för större delen av de enskilda avloppen i Sverige.

VARFÖR KRÄVA MÄTBARHET?

När vi talar om reningsvärden och reningsprestanda blir den naturliga konsekvensen att lösningar ska kunna mätas och framför allt spåras. Hur kan det anses rättssäkert att det anläggs icke mätbara tekniker när det finns klara krav på vad som ska renas och till vilka nivåer? Så kallad markbaserad rening som anses ske efter slamavskiljning går att bygga som täta system med mätpunkter och kallas då tät markbädd. Denna teknik fungerar bra att anlägga även i framtiden eftersom det är spårbart och mätbart. Infiltration ska dock fortfarande ha sin plats, men då främst som ett verktyg att bli kvitt det redan renade avloppsvattnet och inte som teknisk lösning för att rena avloppsvatten. Observera att det alltid finns undantag och så även i detta fall. Miljönyttan ska alltid vägas in i varje enskilt fall och det kommer finnas tillfällen då infiltration som teknik för att ”rena” avloppsvattnet är lämplig, om det går att bedöma i det enskilda fallet att miljönyttan inte är tillräckligt stor. Mät punkt blir i dessa fall utloppsvattnet från slamavskiljaren.

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: Mätbarheten ger hållbara lösningar som kan följas upp och vid behov åtgärdas. Miljön kan inte tolerera att icke mätbara tekniker används när ingen kan hävda eller påvisa effekterna av dessa tekniker. Försiktighetsprincipen måste råda för miljöns skull!

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: I branschen finns det aktörer som producerar olika typer av tekniska lösningar för att rena enskilt avlopp. Om det blir ett krav på mätbarhet/spårbarhet för alla aktörer kommer detta gynna de aktörer som idag tillhandahåller mätbara system. Aktörer som producerar och säljer icke mätbara lösningar kommer att tvingas anpassa sig och sina produkter så att de lever upp till de krav som fastslås. Generellt är detta något som gynnar branschen. Se till exempel på bilbranschen som med tydliga mätbara utsläpp utvecklats och genererat massor av nya produktinnovationer och arbetstillfällen. Avloppsbranschen i Sverige skulle må bra av att det blev krav på mätbara lösningar eftersom det gagnar utvecklingen och svensk miljöteknik.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: Mätbarhet och spårbarhet har även positiva effekter för fastighetsägare. Som fastighetsägare är man ytterst ansvarig för sin miljöfarliga verksamhet, sitt enskilda avlopp. Genom att tekniker och lösningar är mätbara finns det för fastighetsägaren alltid möjlighet att påvisa en funktion som kan ställas i relation till de

tillstånd som fastighetsägaren har för sitt enskilda avlopp. Idag döms flertalet äldre, icke mätbara, lösningar ut eftersom det inte går att avgöra om anläggningen fungerar eller inte. Samtidigt ges det då möjlighet att spåra en kontamination av till exempel dricksvatten eller badvatten som i vissa fall kan komma från ett enskilt avlopp. Detta kan idag vara mycket svårt att påvisa.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNINGEN: För miljökontoren på kommunerna är kravet på mätbarhet och spårbarhet en möjlighet till extrema besparingar i handläggnings- tid och förenkling av tillsynen. OM samtliga lösningar och tekniker är mätbara finns det idag harmoniserade EU-standarder att luta sig mot när det gäller tillståndsgivning av ett enskilt avlopp. Resultat av utförda provgropar på fastigheten försvinner och möjligheten till lika bedömning av produkter och dess prestanda blir klar, tydlig och enkel. Förslagsvis upprättas en nationell samordning av underlag för godkännande av produkter likt det som idag finns i Norge.

För myndigheten blir tillsynen betydligt enklare och problematiken med utdömning av anläggningar på grund av vaga orsaker försvinner, vilket också ökar rättssäkerheten för samtliga inblandade parter. MRV vill med detta understryka vikten av att det i de nya lagar och regler som fastställs blir obligatoriskt med mätbarhet och spårbarhet på alla tekniska lösningar avseende enskilt avlopp i Sverige.

Bibehåll skyddsnivåer och krav på reduktion av näringsämnen - med möjlig modifiering

År 2006, i samband med de allmänna råden från naturvårdsverket NFS2006:7, blev det i Sverige för första gången möjligt att påvisa ett funktionskrav. De så kallade normala och höga skyddsnivåerna definierades.

Dessa så kallade skyddsnivåer har sedan dess legat till grund för en teknikutveckling och en nyetablering av företag i Sverige inriktad på att rena avloppsvatten till normal eller hög skyddsnivå. Produkter för enskilt avlopp faller normalt under harmoniserade EU-standards och genomgår oberoende tester på cirka ett år, vilket är kostsamt och resurskrävande. Fastighetsägare, myndigheter och branschaktörer har under de senaste tio åren accepterat dessa skyddsnivåer och det ses idag som en självklarhet av alla inblandade att dessa krav finns och appliceras.

För att inte störa det som det tagit närmare tio år att få acceptans för i Sverige råder MRV till försiktighet vid eventuella justeringar av dessa skyddsnivåer. Att sänka miljökraven är otänkbart och det gäller även enskilt avlopp. Produkter och lösningar för de olika skyddsnivåerna finns redan och är accepterade av både fastighetsägare, myndigheter och aktörer i branschen. Det är därför av yttersta vikt för miljön att miljökrav inte sänks i någon större bemärkelse. Sverige kan inte gå i bräschen för att proklamera sänkta miljökrav utan bör fortsättningsvis föregå med gott exempel.

MRV ser ingen orsak till att Sverige ska justera kraven på enskilt avlopp avseende fosfor utan föreslår att de nivåer på fosforrening som används sedan 2006 ska bibehållas. Samt att kraven på BOD-reduktion ska fastslås.

Det finns dock alltid möjlighet att revidera och fundera över skyddsnivåer och krav på reduktion av näringsämnen. På den så kallade höga skyddsnivå finns det idag ett krav på totalkvävesreduktion, N-tot. Detta krav gäller i hela landet och är ganska tufft satt. Att fokusera på totalkväve är i små enheter ganska ovanligt och normalt sker en fokusering kring reduktion av ammoniumkväve. Detta för att minska nitrit och nitrat i avloppsvattnet. Sker reduktion av ammoniumkväve, en så kallad nitrifikation, sker en totalkvävesreduktion så snart vattnet kommer ut i mark eller vatten och en denitrifikation sker. Det kan här vara lämpligt att eventuellt revidera kravet på totalkväve och införa en lämplig nivå för reduktion av ammoniumkväve. Detta bör övervägas och en arbetsgrupp med medlemmar från bransch, myndighet och vetenskapen bör enas om dessa nivåer.

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: Att efter tio års hårt arbete med att påtala behovet av att rena fosfor och nu fastslå detta i klara tydliga lagar och regler gagnar miljön. Genom fortsatt fokus på bland annat fosforrening bidrar de enskilda avloppen med minskad övergödning. Miljön kommer i det långa perspektivet att gynnas av att vi vidhåller de skyddsnivåer vi haft de senaste tio åren när det gäller fosfor.

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: I branschen finns det aktörer som producerar olika typer av tekniska lösningar för att rena enskilt avlopp. Samtliga arbetar idag utefter de nu gällande kraven. Flertalet aktörer har lagt mycket resurser och byggt kompetens inom området och flertalet nya produkter har arbetats fram och anpassats till de krav vi har idag. Att vid detta tillfälle justera kraven på enskilt avlopp är inte något branschen eller utvecklingen och svensk miljöteknik gagnar av. Att initialt fastslå de nivåer som är rådande blir ett avstamp och en markering att detta är de lägsta nivåerna som gäller. I framtiden finns det sedan möjlighet att ytterligare förfinas och höja kraven vartefter utveckling och forskning går framåt.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: Att det fastslås vilka skyddsnivåer som verkligen gäller blir en trygghet för fastighetsägaren och ett mer rättssäkert system än dagens godtyckliga bedömning utifrån rådande riktlinjer. Kravställningen blir enklare både för leverantörer och myndigheter. Att dessa skyddsnivåer blir något som genom återkommande kontroll kan verifieras är ytterligare en del som måste fungera och underbygger ett långsiktigt hållbart arbete med enskilt avlopp i Sverige.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNING: Myndigheterna efterfrågar alltid klara tydliga lagar och regler. Att nu fastslå de rådande skyddsnivåerna gagnar tillsyn och tillståndsgivande myndigheter och underlättar deras arbete och bedömning.

De gällande allmänna råden enligt HVMFS 2016:17:

Normal skyddsnivå	Hög skyddsnivå
BOD 90 % reduktion	BOD 90 % reduktion
P-tot 70 % reduktion	P-tot 90 % reduktion
	N-tot 50 %

Att behålla nivåerna för BOD och P-tot är att föredra samt att göra en översyn om totalkväve ska omdefinieras som ammoniumkväve.

Certifiering av aktörer

Det finns idag inget formellt krav på certifiering eller liknande för entreprenörer eller serviceföretag som jobbar med enskilt avlopp. Maskinentreprenörer som jobbar med enskilt avlopp kan diplomera sig men en total samsyn kring detta saknas hos landets kommuner vilket ger en oklarhet och olika kravnivåer över hela landet. Krav på certifiering av serviceföretag och entreprenörer skulle ge samma regler i hela landet. Certifiering av serviceföretag och entreprenörer leder till att anläggandet av avloppsanläggningar och service av desamma kommer hålla en högre standard och bättre kvalitet. Många idag icke fungerande avloppsanläggningar beror helt enkelt på att de anlagts på fel sätt. Avloppsanläggningar anlagda och servade på ett korrekt sätt kommer totalt sett ge ett bättre reningsresultat från enskilda avloppsanläggningar, vilket gynnar miljön och det måste vara det övergripande och viktigaste målet.

Certifiering av serviceföretag

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: Certifiering av serviceföretag kommer leda till att den service som utförs håller en viss standard och kvalitet. Detta kommer troligen innebära att undermåliga avloppsanläggningar kan åtgärdas och risken för negativ miljöpåverkan minskar. Även de anläggningar som inte har några synliga brister kommer att få en service av högre kvalitet och därmed mindre risk för framtida driftsstörningar och ökad livslängd. Färre driftsstörningar leder även till mindre risk för negativ påverkan på miljön.

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: Branschen välkomnar en certifiering av serviceföretag eftersom detta kommer att höja trovärdigheten hos de företag som har en seriös serviceorganisation och väl fungerande produkter. Mindre seriösa aktörer på marknaden kommer troligen få det svårt att överleva. Kvaliteten hos serviceföretagen kommer generellt att öka.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: Fastighetsägarna kommer i och med certifiering av serviceföretagen få en garanti för att utförd service sker på ett kvalitativt sätt. Certifieringen leder till att oseriösa företag kommer försvinna på marknaden och skänka en större trovärdighet till serviceföretagen vilket gynnar fastighetsägarna.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNING: I och med en certifiering av serviceföretag kommer kvaliteten att höjas på det arbete som dessa utför. Tillsynsmyndigheternas arbete kommer därmed underlättas och deras tillsynsinsatser kan minskas då certifieringen av serviceföretagen är en garanti för att servicen håller en viss miniminivå och att de sker på ett effektivt sätt.

Certifiering av entreprenörer

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: I och med att kvaliteten kommer att höjas på arbetet som utförs i samband med att avloppsanläggningar anläggs kommer således kvaliteten på anläggningarna att höjas. En certifiering leder till fler anläggningar som är korrekt dimensionerade och korrekt anlagda. Korrekt anlagda avloppsanläggningar ger ett bättre reningsresultat vilket minskar belastningen på miljön.

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: Kvaliteten på de jobb som utförs av entreprenörerna kommer att höjas liksom kompetensen hos företagen. Samma krav över hela landet gör det mer förutsägbart för de enskilda entreprenörerna och därmed enklare att verka över större geografiska områden (flera olika kommuner). Mindre seriösa företag (som inte certifierar sig) kommer att försvinna från branschen, vilket gynnar branschen som helhet.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: Fastighetsägarna kommer få det enklare att välja entreprenör då certifieringen borgar för att de får ett väl utfört arbete. För fastighetsägarna ger det en trygghet att veta att entreprenören är certifierade och därmed kunnig på det jobb som denne utför.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNING: En samsyn kommer råda mellan landets kommuner om vad som gäller, vilket gynnar alla. Myndigheternas arbete vid prövning kommer underlättas och deras arbetsinsats kan minskas då certifieringen av entreprenörerna är en garanti för att utfört arbete håller en viss kvalitet.

Regelbunden besiktning oavsett avloppsteknik med ökad åtgärdstakt som följd

Idag råder i princip ingen kontroll av våra enskilda avloppsanläggningar. Större gemensamhetsanläggningar har ibland krav om provtagning. Detta har satt oss i den situation vi har idag. Med den upprustning av avloppsanläggningar som sker finns en stor risk att produkter som inte håller måttet installeras.

Ny forskning visar på tveksam rening av markbaserade lösningar. Oro finns för att slutna tankar för toalettavloppen töms lokalt eller slås hål på för att fastighetsägaren ska slippa höga slamtömningskostnader. Detta sammantaget gör att effektiv och regelbunden besiktning krävs oavsett teknik. För långa intervaller mellan tillsyn innebär att en felaktigt utformad avloppsanläggning eller en anläggning som inte sköts på rätt sätt kan förorena miljön i många år.

Vi föreslår därför en besiktning av alla typer av avloppsanläggningar minst vart tredje år oavsett ålder. Besiktning ska ske av ackrediterade besiktningsföretag. Detta kommer att ge som konsekvens att åtgärdstakten automatiskt ökar då besiktning blir ett incitament för att ha fungerande avloppslösningar.

KONSEKVENSER FÖR MILJÖN: Genom att införa regelbunden besiktning höjs förutsättningarna för att avloppsanläggningarna sköts och fungerar som avsett. Felaktiga och felaktigt underhållna avloppsanläggningar rättas till snabbt. På detta sätt bibehålls de höga reningsnivåer som satts och näringsbelastningen minskar på miljön. Genom att utöva besiktning på alla avloppsanläggningar, oavsett ålder, kommer fastighetsägare bli tvungna att byta ut sina dåliga avloppsanläggningar. Detta medför att åtgärdstakten automatiskt ökar. För miljön, som vi har för avsikt att skydda med nytt lagförslag, är detta en viktig punkt förslaget.

KONSEKVENSER FÖR BRANSCHEN: Genom att ha krav på regelbunden besiktning kommer oseriösa aktörer dra sig för att etablera sig på den svenska marknaden. Utveckling av driftsäkra och effektiva avloppslösningar kommer att gynnas. Men framför allt kommer branschen vara tvungen att hålla en genomgående hög standard på allt från säljare till servicetekniker. Oavsett vilken teknik som levereras, slutna tankar, slamavskiljare, reningsverk och så vidare, är det ingen som missgynnas av regelbunden besiktning. Se exempelvis den statistik som utges av Svensk Bilprovning gällande olika bilmodeller vad gäller ”vanliga fel” och ”felförekomst”. Förslaget gör att marknaden blir självsanerande.

KONSEKVENSER FÖR FASTIGHETSÄGAREN: När en fastighetsägare investerar i en ny avloppsanläggning innebär detta en kostnad på i storleksklassen 100 000–250 000 kronor beroende på teknik och förutsättningar på fastigheten. Det är därför viktigt för fastighetsägaren att veta att den teknik man investerat i fungerar som avsett. Genom krav på regelbunden besiktning vet fastighetsägaren att det ställs höga krav både på leverantör av produkter men också på den bransch som säkerställer driften. Den kostnad det innebär för fastighetsägaren att betala för besiktning minst vart tredje år kommer att kompenseras av att den teknik de investerat i kommer att ha en längre livslängd. Detta då kvalitet på produkter och skötsel kommer att vara högre. Besiktning minst vart tredje år kommer även att innebära att fastighetsägare inte kommer vara benägna att ”fuska eller ta genvägar” vid installation av ny avloppslösning.

KONSEKVENSER FÖR MYNDIGHETSUTÖVNING: Med besiktning minst vart tredje år kommer tillsynsmyndigheternas arbete underlättas. Främst på den stora grupp avloppsanläggningar som är äldre än tio till femton år och som troligtvis hade dömts ut vid en tillsyn från tillsynsmyndighet. Nu kommer istället en stor del fastighetsägare självmant ansöka om att åtgärda sina icke fungerande avloppsanläggningar. Genom att få rapporter från besiktningsföretagen kommer tillsynsmyndigheten kunna koncentrera sig på tillståndsskrivning samt tillsyn av de avloppsanläggningar som fått grövre anmärkningar från besiktningsföretagen. Förslagsvis ska fastighetsägare som fått en anmärkning från besiktningsföretaget ha rimlig tid att åtgärda ett eventuellt fel på sin anläggning och få en ny besiktning gjord av besiktningsföretaget och på detta sätt slipper tillsynsmyndigheten kontrollera rent fysiskt att åtgärd är utförd. Regelbunden besiktning minst vart tredje år kommer därmed underlätta och effektivisera myndigheternas arbete.

Myndigheterna ska på ett enkelt sätt kunna utfärda vitesförelägganden på de fastigheter som inte åtgärdar sina anmärkningar eller byter ut ej fungerande avlopp. Dessa belopp bör vara betydande så att det lönar sig att åtgärda fel. Vitesbelopp och tidsperiod för åtgärdande av brister bör utredas för att effektivisera åtgärdstakten.

www.mrv.nu